



Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

<b>Viktige tidsfrister</b>	<b>1</b>
<b>Siste nytt fra BIO</b>	<b>2</b>
<i>BIO med ekspedisjon av modige til Sudan</i> .....	2
<i>Fagleg satsing på Lyngheisenteret</i> .....	2
<i>BIO lyser ut professorat i fiskehelse</i> .....	3
<i>Hovedfagsstudent vil studere arbeidsmiljøet ved BIO</i> .....	3
<b>Siste nytt fra verden rundt oss</b>	<b>4</b>
<i>De nasjonale forskningsetiske komiteer søker nye medlemmer</i> .....	4
<i>Filet fra oppdrettskveite holdbar i tre uker</i> .....	4
<i>Bestill Europeisk helsetrygdkort på SMS</i> .....	4
<b>Ny doktorgrad</b>	<b>4</b>
<i>Bjørn Olav Kvamme: Fordøyingsenzymmer i lakselus</i> .....	4
<b>Avsluttende mastergradseksamen</b>	<b>4</b>
<i>Helle Angelfoss: Opptak og lagring av ammonium hos Fucus serratus (L.) og Cladophora rupestris (L.) Kütz</i> .....	4
<i>Magnhild Berge: Stor salamander (Tritius cristatus) i Geitaknottane naturreservat – Vasshabitat og populasjonsstudie</i> .....	4
<b>Nye medarbeidere og endringer i staben</b>	<b>5</b>
<i>Linda Andersen og Katrine Bones Enger</i> .....	5
<b>Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier</b>	<b>5</b>
<i>Prøveforelesninger for førsteamanuensis-stilling i biologi/biologididaktikk</i> .....	5
<i>Infomøte om visum til USA</i> .....	5
<i>Naturvitenskap og filosofi</i> .....	5
<i>Seminar ved Sarssenteret</i> .....	6
<b>Nye finansieringsmuligheter</b>	<b>6</b>
<i>FUGE-fristen utsatt til 1. desember!</i> .....	6
<i>Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA)</i> .....	6
<i>Europe4Researchers Newsletter</i> .....	6
<i>European Young Investigator Awards (EURYI)</i> .....	6
<b>Nye artikler</b>	<b>6</b>
<i>Vidar Aspehaug: karakterisering av protein i ISA-virus</i> .....	6
<i>Bjørn Arild Hatteland, Lawrence Kirkendall og Torstein Solhøy: spredning og formering hos løpebiller</i> .....	7
<b>Bok-kapitler</b>	<b>7</b>
<i>Ny bok med to kapitler fra EECRG</i> .....	7

## Viktige tidsfrister

- 16. sep:** Fulbright og SYNTHESIS (tilgang til biologiske samlinger). Se intranett  
**17. sep:** Søknadsfrist to universitetsstipendiatstillinger i utviklingsbiologi hos fisk. Se [Ledige stillinger](#)  
**23. sep:** Søknadsfrist for forskningsassistent i virologi for 1 ½ år. Se [Ledige stillinger](#)  
**28. sep:** Marie Curie Research Training Networks (se intranett)  
**30. sep:** International Polar Year. Se [BIO-INFO 27 \(s. 5-6\)](#) eller Intranett  
**1. okt:** Utsatt frist for forslag om [organisering av Forskerkurs i 2006](#) under Nordic Marine Academy  
**6. okt:** HAVBRUK (BIO-frist)  
**7. okt:** SFF (UiB-frist)  
**13. okt:** frister fra Forskningsrådet: SFF og HAVBRUK  
**1. nov:** Søknadsfrist [Professor i fiskehelse](#)  
**1. des:** FUGE, utsatt frist. Se lenger ned

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7800	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

## Siste nytt fra BIO

### *BIO med ekspedisjon av modige til Sudan*

Universitetet i Bergen har hatt forsknings- og undervisnings-samarbeid med Universitetet i Khartoum, Sudan siden 1970 årene. Samarbeidet ble imidlertid i begynnelsen av 1990 årene frosset med henvisning til menneskerettsforholdene under daværende regime. Gamle "travere" blant andre **Knut Krzywinski** ved EECRG forble på banen og beholdt kontakt med samarbeidspartnere "i gode såvel som onde år". Han har i disse årene holdt kontakten med sine partnere i Khartoum og arbeidet i Rødehavsregionen med utvidet samarbeidet mot det nyetablerte Red Sea University i Port Sudan. Blant gamle travere har det lenge vært et ønske å formelt gjenoppta samarbeidet med Sudan og også utvide det til andre regioner i landet, nå som borgerkrigen mellom nord og sør er slutt. Økonomisk velvilje og lovnader fra departementshold har nå påskyndet prosessen.

I den forbindelse har vi søkt kontakt med "nye" forskere på BIO som ønsker å etablere forsknings- og undervisnings-samarbeid med sudanske motparter. Vi har kommet godt i gang med prosessen og noen rammeprosjekter er på beddingen. I den forbindelse reiser en gruppe biologer bestående av Knut Krzywinski, Howaida Abd El Rahman, Glenn Bristow og Gidske Andersen til Khartoum og Port Sudan i begynnelsen av oktober.



Selv om vi har kommet godt i gang med planleggingen tar vi gjerne i mot henvendelser fra dere som har sittet på gjerdet med gode ideer helt til nå. Vi ønsker ikke bare å presentere ferdige prosjekter men også å gi våre sudanske kontakter og nye potensielle partnere et innblikk i potensielle områder for forskningssamarbeid, oppbygging av samlinger og laboratorier, undervisning og så videre. Hvis flere ved BIO ønsker å hive seg på tar vi gjerne med tanker og idéer og søke å finne grobunn for disse ved Red Sea University og ved University of Khartoum. Ta kontakt med:

[Knut.krzywinski@bio.uib.no](mailto:Knut.krzywinski@bio.uib.no)

[Gidske.andersen@bio.uib.no](mailto:Gidske.andersen@bio.uib.no)

[Howaida.Abdelrahman@bio.uib.no](mailto:Howaida.Abdelrahman@bio.uib.no)

[Glenn.Bristow@bio.uib.no](mailto:Glenn.Bristow@bio.uib.no)

Knut Krzywinski

Associate Prof., Coordinator CULTLAND MCTS

(<http://www.uib.no/bot/mcts/cult/>) & PAN European Thematic Network on Cultural Landscapes and their Ecosystems

(<http://pan.cultland.org>) (ECL) Our Common European Cultural Landscapes Heritage. (CULTURE 2000)

Department of Biology, Univ. of Bergen, Allegaten 41  
telephone 55583324, mobile 99236182, fax 55589667

### *Fagleg satsing på Lyngheisenteret*

**Forrige fredag lanserte UiB sitt nye forsknings- og studieprogram Region og regionalisering, der aktivitetar ved Lyngheisenteret inngår som ein viktig del. Blant deltakarane på fagseminaret ved senteret var miljøvernminister Knut Arild Hareide.**

Fagseminaret, der representantar for både kultur- og landbruksdepartementet deltok i tillegg til statsråden, vart arrangert i høve tildelinga av EUs kulturpris til Lyngheisenteret.

Pristildelinga vart offentleggjort i juni, men det var først no at styreleiar for Stiftinga Lyngheisenteret, Jostein Vike, fekk sjølve prøvet på hederen i hendene.

Det var miljøvernministeren som hadde med seg plaketten i bagasjen. I tillegg blande han opp 400 000 kroner til Lyngheisenteret, pengar som er øyremerka skjøtsel og



Miljøvernminister Knut Arild Hareide kom med hederspris og 400 000 kroner i lomma til Lyngheisenteret. Han fekk ei grundig innføring i forskning og drift ved senteret frå Peter Emil Kaland og Gunnstein Akselberg frå UiB og styreleiar i Stiftinga Lyngheisenteret, Jostein Vike



Prorektor Anne Gro Vea Salvanes og nestleiar i styret for stiftinga, Rune Nilsen, er optimistiske på vegner av framtida for senteret, etter at UiB no har festa fagleg grep om fleire sider ved verksemda.

istandsetting av kulturlandskap og kulturminne. Pengane var ein eingongssum, og miljøvernministeren ville ikkje, trass iherdige forsøk frå pressa, avsløra om der ligg etterlengta midlar til senteret i komande statsbudsjett.

- Me er ikkje ferdige enno, var statsrådens kommentar til spørsmålet. Les hele saken i [På Høyden](#).

### **BIO lyser ut professorat i fiskehelse**

*Professor Curt Endresen, som har vært mye syk over flere år, har gitt beskjed om at han går av med pensjon.*

#### *Bakgrunn for stillingen*

Havbruksnæringen er en av Norges største eksportnæringar og vil uten tvil vokse vidare i kommende år. De største problemene knyttet til oppdrett av laksefisk er forårsaket av virus, bakterier og parasitter, hvor det på tross av denne næringens lange tradisjoner fremkommer nye patogener. En viktig del av problemene knyttet til tidlige livsstadier hos marin fisk i oppdrett er også forårsaket av patogener (nodavirus, IPNV, vibrio-bakterier, *Ichthyobodo* spp, trikodinider, nematoder, bendelmark osv). Det er også grunn til å anta at når kommersielt oppdrett av marin fisk er fullt etablert vil sykdomsorganismer utgjøre en vedvarende stor utfordring for næringen. Næringen vil derfor være avhengig av sterke nasjonale forskningsmiljøer relatert til fiskesykdommer.

UiB opprettet i 1990 et studium i fiskehelse som BIO er ansvarlig for gjennomføringen av. Ved den nye gradsreformen ble studiet definert som et profesjonsstudium med et femårig studieløp. Studiet er en del av satsningen på marin forskning og utdanning ved UiB. BIO har en rekke forskningsgrupper innen områdene havbruk (fiskesykdommer, fiskeimmunologi, utviklingsbiologi hos fisk, skjelettutvikling, og anvendt og industriell biologi) og mikrobiologi (mikrobiell økologi, molekylærbiologi på Archaea, ekstremofile mikroorganismer, mikroalgers og soppers fysiologi og anvendelse). Undervisningen og forskningen innen fiskehelse skjer også i nært samarbeid med forskere ved Molekylærbiologisk institutt og Havforskningsinstituttet.

#### *Krav til forskningskompetanse og forskningsledelse*

Siden forskningen innen fiskehelse er spredt over flere forskergrupper, ønsker BIO en professor som skal være ledende innen koordinering og profilering av forskning og undervisning i fiskehelse. Det er viktig for BIO å utnytte en større bredde av vår forskningskompetanse enn nå inn mot fiskehelse. Det er også viktig å sørge for at vårt profesjonsstudium til enhver tid er fullt på høyde med næringens utfordringer og den faglige utvikling. Det er også viktig at BIOs fiskehelsemiljø framstår som attraktivt for potensielle studenter, forskere, næringsliv, og for offentlig forvaltning og forskningsfinansiering. Professoren forventes å utøve et lederskap i dette fagmiljøet i samarbeid med instituttets ledelse.

#### *Faglig innretning av stillingen*

Fiskehelse er et bredt tema, og professoren skal drive sykdomsrelevant forskning innen ett eller flere av områdene karakterisering av virus, bakterier og parasitter, livssyklusstudier, epizootiologi, evolusjon av virulensmekanismer og genteknologi.

Universitetet i Bergen stiller inntil 3 millioner kroner til disposisjon for den som blir tilsatt, til hjelp til raskt å etablere seg i stillingen. Midlene må disponeres i forståelse med instituttledelsen, maksimalt over en periode på 4 år.

Les [utlysningsteksten](#) og [stillingssomtalen](#). Søknadsfristen er 1. november.

### **Hovedfagsstudent vil studere arbeidsmiljøet ved BIO**

**Stud. Psychol. Lene Singstad** (UiT) arbeider med en hovedoppgave om psykososiale faktorer i arbeidslivet i samarbeid med UiB. Ledelsen ved BIO har sagt ja til å være ett av de miljøene som hun studerer. Ansatte ved BIO vil derfor i disse dager få tilsendt et spørreskjema vi vil oppfordre dere til å fylle ut og returnere i vedlagte svarkonvolutt så snart som mulig. BIO vil få tilsendt anonymiserte statistikker fra BIO sine besvarte skjema, og noe av dette kan forhåpentligvis være til nyttig informasjon for BIOs ledelse.

En arbeidsmiljøundersøkelse rettet konkret mot BIO skal gjennomføres litt senere i høst. Denne skal utføres i samarbeid med personal- og økonomiavdelingen ved UiB, og er en oppfølging av omstillingen som har fulgt etableringen av BIO som ett stort institutt.

Enn så lenge oppfordres alle som mottar spørreskjema til å ta seg tid til å fylle det ut så snart som mulig. Mer informasjon om hovedfagsprosjektet følger med spørreskjema.

## Siste nytt fra verden rundt oss

### De nasjonale forskningsetiske komiteer søker nye medlemmer

Det skal utnevnes nye komitémedlemmer (både lek- og fagpersoner) til De nasjonale forskningsetiske komiteer for perioden 2006-2009. Frist: **1. okt**  
Les mer om [komiteene og påmeldingen](#), og spesifikt om [Den nasjonale forskningsetiske komité for naturvitenskap og teknologi \(NENT\)](#). Eller les om saken i [forskning.no](#).



### Filet fra oppdrettskveite holdbar i tre uker

Forskning viser at fileten fra oppdrettskveite kan oppnå en holdbarhet på nærmere tre uker. Det er forskningsinstituttene Norconserv, NIFES og Fiskeriforskning som i et samarbeidsprosjekt har kommet fram til resultatene. [Les mer.](#)

### Bestill Europeisk helsetrygd kort på SMS

Skal du reise i Europa? Verden går fremover, og du kan nå bestille [Europeisk helsetrygd kort](#) på [SMS](#) i tillegg til [internett](#) og servicetelefon.



## Ny doktorgrad

### Bjørn Olav Kvamme: Fordøyingsenzymer i lakselus

**Cand. Scient. Bjørn Olav Kvamme** disputerer for dr.scient. graden fredag 23. september. Avhandlingen har tittel "Trypsins from the salmon louse (*Lepeotheirus salmonis* Crustacea, Copepoda)". Kvamme arbeider med genomforskning ved Havforskningsinstituttet. [Mer info om disputasen.](#)

## Avsluttende mastergradseksamen

### Helle Angelfoss: Opptak og lagring av ammonium hos *Fucus serratus* (L.) og *Cladophora rupestris* (L.) Kütz

Helle Angelfoss holder torsdag 22. september avsluttende presentasjon av sin hovedfagsoppgave i Marinbiologi.

Tittel på oppgave: Opptak og lagring av ammonium hos *Fucus serratus* (L.) og *Cladophora rupestris* (L.) Kütz

Veiledere: Kjersti Sjøtun, Jorun Egge

Sensor: Are Pedersen, NIVA

Bisitter: Arnfinn Skogen

STED: Seminarrom 328 C1, bioblokken, HIB. TID: Torsdag 22. september kl. 13:15

Alle interesserte er velkommen!

### Magnhild Berge: Stor salamander (*Triturus cristatus*) i Geitaknottane naturreservat – Vasshabitat og populasjonsstudie

Tittel på oppgave: Stor Salamander (*Triturus cristatus*) i Geitaknottane naturreservat – Vasshabitat og populasjonsstudie.

Veileder: Torstein Solhøy

Ekstern veileder: Anders Hobæk

Sensor: Odd Jacobsen

STED: Aud. 2, Realfagbygget (1.etasje) TID: Torsdag 22. september kl. 10:15

Alle interesserte er velkommen!

## Nye medarbeidere og endringer i staben

### Linda Andersen og Katrine Bones Enger

**M.Sc. Linda Andersen** (til høyre) og **M.Sc. Katrine Bones Enger** (helt til høyre) er engasjerte som forskningsassistenter i 50 % stilling tilknyttet prosjektet PD-utvikling av diagnostiske metoder og karakterisering av norske SPD-virus-isolater, i perioden 15.09.05 – 31.12.05. Prosjektledere er Curt Endresen og Are Nylund.

Andersen og Enger tok begge eksamener ved BIO i juni i år, og har hatt Are Nylund og Kjartan Hodneland som veiledere. Linda Andersen skrev masteroppgaven Vevstropisme til Norsk Salmonid Alfavirus (NSAV) etter eksperimentell smitte, Katrine Bones Enger sin masteroppgave har tittel Prokaryote expression of partial E1 protein from Norwegian Salmonid Alphavirus (NSAV).



## Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Se oversikt over *BIO*-relevante kollokvier, gjesteforelesninger og seminarer på [BIOs kollokvie-side](#).  
Kommende uke:

### Prøveforelesninger for førsteamanuensis-stilling i biologi/biologididaktikk

Bedømmelseskomitéen under ledelse av Geir Totland has innstilt Tom Klepaker, Per Holmstad og Vigdis Vandvik (i denne rangerte rekkefølge) til den nye førsteamanuensis-stillingen i biologi/biologididaktikk. *BIO* inviterer nå de tre finalistene blant de 28 søkerne til prøveforelesninger og intervju. Førstemann ut var Per Holmstad. Kommende mandag skal de to siste prøve seg:

19. september kl 1015: [Tom Klepaker](#) (th). Rom 439C1 i HIB. (4. etasje, nær heisen i sørenden av huset.)

19. september kl 1315: [Vigdis Vandvik](#). Rom 328C1 i HIB. (Det vanlige seminarrommet i 3. etasje.)

Temaet for prøveforelesningene er den enkeltes forskningsfelt, men på en slik måte at fagdidaktiske aspekter også blir belyst. Tom Klepaker har valgt tittelen "*Parallell evolusjon hos trepigget stingsild - et skoleksempel..*".



### Infomøte om visum til USA

Scott Reese, visekonsul ved USAs ambassaden i Oslo, og med et overordnet ansvar for visumsaker, vil holde et informasjonsmøte for ansatte ved UiB for å klargjøre de amerikanske visumreglene. Gjelder både studenter og forskere.

L. Meltzers Hus, Lite Auditorium, fredag 23. september 2005, klokken 12.15.

### Naturvitenskap og filosofi

Seminarserien "Naturvitenskap og filosofi" begynner sitt høstprogram tirsdag 17.09. Seminaret har vært et tverrfaglig møtested for diskusjoner rundt vitenskapsteoretiske problemstillinger helt siden 1990. Seminarene er primært rettet mot forskere og studenter i realfagene, men kan ha allmenn interesse for vitenskapsteoretisk interesserte fra alle miljøer. Foreleserne på høstens seminarserie kommer fra ulike miljøer ved UiB, først ut er sosialantropolog Ståle Knudsen 17.september. 1.oktober foreleser **Roger Strand** fra Senter for vitenskapsteori, 22.oktober **Rolf Edvardsen** fra SARS-senteret og 29. oktober kommer **Bjørn Olav Kvamme** fra Havforskningsinstituttet (årvåkne lesere av *BIO*-info vil allerede ha merket seg at Kvamme disputerer 23.09.05). [Les mer.](#)

### Seminar ved Sarsenteret

"CNS mapping in *Oikopleura dioica*" Anne Mette Søviknes, PhD student  
Wednesday September 21st at 13.00 –14.00  
in the Sars Seminar room (222 A4) HIB, Biobuilding, 2nd floor

## Nye finansieringsmuligheter

### FUGE-fristen utsatt til 1. desember!

Søknadsfristen for "Forskningsprosjekter med støtte i en eller flere nasjonale teknologiplattformer" er utsatt til 1. desember 2005. Utsettelse av søknadsfristen til 1. desember er gjort i samsvar med tilbakemeldinger fra forskningsmiljøene. Andre utlyste virkemidler. [Les mer](#)

### Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA)

Dette er et nytt program fra Forskningsrådet som skal støtte store ambisiøse forskningsprosjekter. BIA tar imot søknader fra alle bransjer, og skal dekke faglige temaer som ikke har tilbud om støtte gjennom andre tematiske programmer i Forskningsrådet. **Søknadsfristen 13. oktober** gjelder prosjektypen Brukerstyrte innovasjonsprosjekter (BIP-er). BIO deltar i flere BIP-prosjekter. BIP-søknader fremmes av en bedrift som skal bidra med minst 50% av prosjektkostnader. Ønsker du hjelp til å avklare om din prosjektidé kan være aktuell for BIA, kan du sende inn en kort prosjektskisse etter en standardisert mal innen 23. september. Skissene besvares innen en uke. [Les mer](#)

### Europe4Researchers Newsletter

aims to take a fresh look at the rich rewards and occasional challenges of working and pursuing a career in research today. Du kan lese første utgaven og/eller abonnere på nyhetsbladet [her](#). Minner ellers om [EUs mobilitetsportal for forskere](#), som gir tilgang til mye viktig informasjon for forskere som ønsker å jobbe utenom landegrensene, bl.a. databaser med tilgjengelige jobber og egne portaler fra 27 nasjonale mobilitetsportaler med info om visa, arbeidstillatelse, helse, mm. og veien videre til databaser med jobbutlysninger.

### European Young Investigator Awards (EURYI)

This scheme from the European Science Foundation is designed to attract outstanding young scientists from any country in the world to create their own research teams at European research centres. Most awards are between 1,000,000 and 1,250,000 euro. Det er en norsk matematiker blant årets vinnere. Tidsfrist: **30. nov.** [Mer info...](#)

## Nye artikler

### Vidar Aspehaug: karakterisering av protein i ISA-virus

Aspehaug V, AB Mikalsen, M Snow, E Biering, & S Villoing 2005.  
Characterization of the Infectious Salmon Anemia Virus Fusion Protein. *Journal of Virology* 79: 12544-12553.

**Abstract:** Infectious salmon anemia virus (ISAV) is an orthomyxovirus causing serious disease in Atlantic salmon (*Salmo salar* L.). This study presents the characterization of the ISAV 50-kDa glycoprotein encoded by segment 5, here termed the viral membrane fusion protein (F). This is the first description of a separate orthomyxovirus F protein, and to our knowledge, the first pH-dependent separate viral F protein described. The ISAV F protein is synthesized as a precursor protein, F0, that is proteolytically cleaved to F1 and F2, which are held together by disulfide bridges. The cleaved protein is in a metastable, fusion-activated state that can be triggered by low pH, high temperature, or a high concentration of urea. Cell-cell fusion can be initiated by treatment with trypsin and low pH of ISAV-infected cells and of transfected cells expressing F, although the coexpression of ISAV HE significantly improves fusion. Fusion is initiated at pH 5.4 to 5.6, and the fusion process is coincident with the trimerization of the F protein, or most likely a stabilization of the trimer, suggesting that it represents the formation of the fusogenic structure. Exposure to trypsin and a low pH prior to infection inactivated the virus, demonstrating the nonreversibility of this conformational change. Sequence analyses identified a potential coiled coil and



a fusion peptide. Size estimates of F1 and F2 and the localization of the putative fusion peptide and theoretical trypsin cleavage sites suggest that the proteolytic cleavage site is after residue K276 in the protein sequence.

### **Bjørn Arild Hatteland, Lawrence Kirkendall og Torstein Solhøy: spredning og formering hos løpebiller**

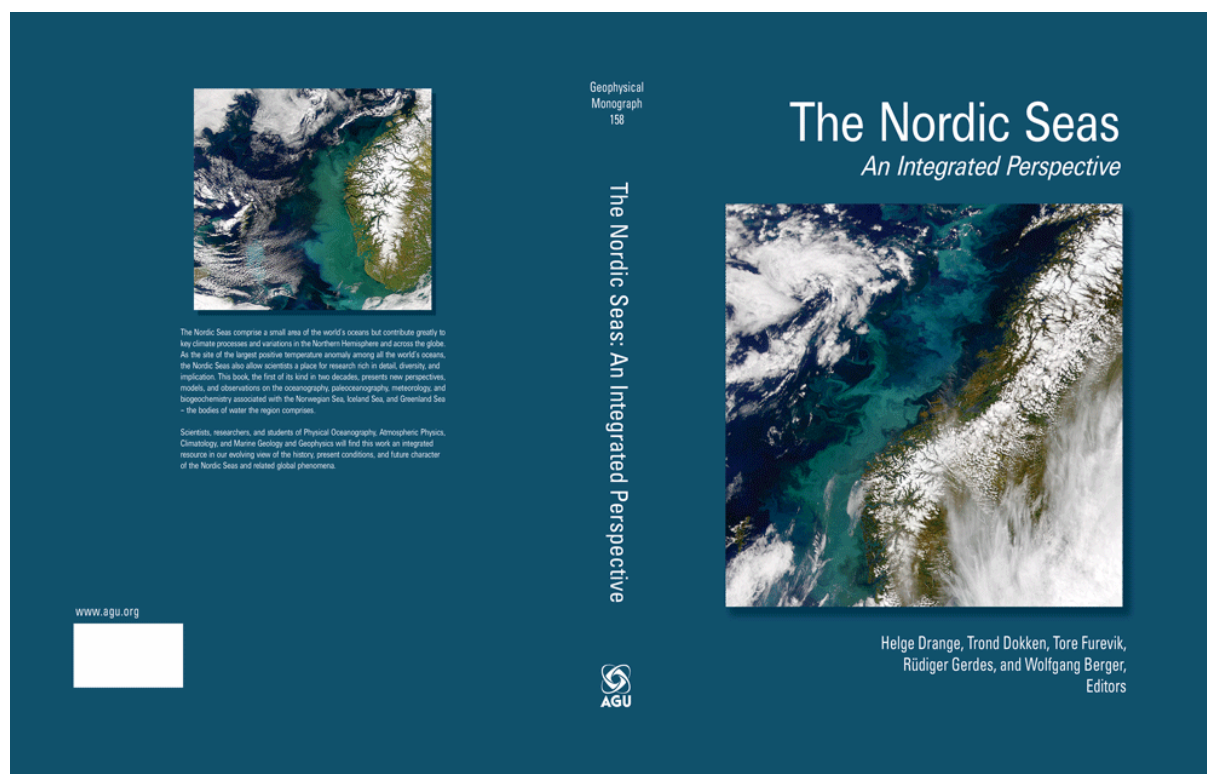
Hatteland, BA, E Hauge, LR Kirkendall & T Solhøy 2005. Dispersal abilities and breeding periods of ground beetles (Coleoptera, Carabidae) in coastal Central Norway. *Norw. J. Entomol.* 52: 49-56.

**Abstract:** Species composition of ground beetles was investigated in coastal Central Norway 2002, with emphasis on time of breeding and dispersal power. The 34 sites included open habitats as well as forest habitats. Sampling was carried out by pitfall traps. Altogether, 2091 specimens were collected representing 35 carabid species. Species supposed to have high dispersal power had highest species richness and abundance. Species with poor dispersal abilities were however most abundant in forests. More macropterous species were found, but brachypterous species were more abundant. Autumn breeders dominated both in species numbers and abundance, with the exception of the meadow sites. These trends may be modeled by the Atlantic climate with mild winters and high precipitation, which seems to facilitate the use of open habitats for species normally occurring in forests.



## **Bok-kapitler**

**Ny bok med to kapitler fra EECRG**



**The Nordic Seas: An Integrated Perspective. Oceanography, Climatology, Biogeochemistry, and Modeling.**

Editor: Helge Drange, Trond Dokken, Tore Furevik, Rüdiger Gerdes, & Wolfgang Berger

American Geophysical Union Geophysical Monograph 158. 366 pp. (2005)

This monograph provides a series of up-to—date reviews on the oceanography, meteorology, biogeochemistry, modelling, and palaeoceanography of the Nordic Seas mainly written by members of the Bjerknes Centre for Climate Change. It includes two chapters by members of the EECRG. These are:

**Birks, H.H.**, Kristensen, D.K., Dokken, T.M. & Andersson, C. Exploring comparisons of temperature estimates over the last deglaciation in Norway and the Norwegian Sea (pp. 341-355).

Nesje, A., Jansen, E., **Birks, H.J.B.**, **Bjune, A.E.** and eight co-authors. Holocene climate variability in the Northern North Atlantic Region: A review of terrestrial and marine evidence (pp. 289-322).

Se innholdet i boka her: <http://www.bjerknes.uib.no/publications/pdf/TOC.pdf>